

بازتاب پیمان سعد آباد در جراید

۱۲ فروردین ۱۳۹۵ ساعت ۲۱:۵۴

پس از امضای پیمان سعدآباد، رضاشاه طی نطقی که به مناسبت افتتاح دوره یازدهم مجلس شورای ملی ایراد کرد، گفت: «پیمان سعدآباد در مشرق‌زمین بی‌سابقه بوده و در این هنگام که امور عالم مشوش است، مدد بزرگی به بقای صلح جهان خواهد بود.»

تصویر ذیل، صفا اول روزنامه اطلاعات را در صبح روز جمعه ۱۸ تیر ۱۳۱۶ را نشان می‌دهد. ایران، قبل از جنگ جهانی دوم، تحت نفوذ سیاست استعماری انگلیس بود و قدرت متمرکز رضاخان، اداره مملکت را با استبداد تمام برعهده داشت. با روی کار آمدن آتاتورک در ترکیه، با تحریک انگلستان و برای این که شوروی در حلقه محاصره قرار داشته باشد، در هفدهم تیرماه ۱۳۱۶ ش برابر با هشتم ژوئیه ۱۹۳۷ م، پیمان دوستی و عدم تجاوز بین ایران، ترکیه، افغانستان و عراق در کاخ سعدآباد تهران به امضا رسید. به موجب این پیمان، این دولت‌ها متعهد شدند که سیاست خارجی هماهنگی داشته باشند و در مقابله با خطر کمونیسم که هر یک از دولت‌های آنان را تهدید کند، همدیگر را مورد حمایت قرار دهند.

همچنین دولت‌های عضو ضمن این که نباید در امور داخلی هم دخالت کنند، باید در کلیه اختلافات بین‌المللی که با منافع آنان مربوط است، مشورت نمایند و علیه هم عملیات تجاوزکارانه نداشته باشند؛ اما در عمل، این پیمان، توخالی و پوچ بود و ایران خود همکاری وسیعی با آلمان که شریک شوروی بود، داشت و کارشناسان آلمانی در مؤسسات بسیاری در ایران خدمت می‌کردند. پیمان سعدآباد هم از لحاظ مادی و هم از نظر سیاسی به زیان دولت ایران و به نفع کشورهای ترکیه، افغانستان و عراق بود، زیرا قسمتی از ارتفاعات آراارات که دارای موقعیت سوق‌الجیشی مهمی بود به ترکیه واگذار شد. در تعیین خط مرزی ایران و عراق نیز رضاشاه منابع نفتی غرب ایران و نصف اروند رود را که طبق اصول و مقررات بین‌المللی خط تالوک است به عراق واگذار کرد تا از بابت عبور کشتی‌های نفتکش از آبادان، ایران مبالغ هنگفتی به دولت عراق تحت‌الحمایه انگلیس بپردازد. پس از امضای پیمان سعدآباد، رضاشاه طی نطقی که به مناسبت افتتاح دوره یازدهم مجلس شورای ملی ایراد کرد، گفت: «پیمان سعدآباد در مشرق‌زمین بی‌سابقه بوده و در این هنگام که امور عالم مشوش است، مدد بزرگی به بقای صلح جهان خواهد بود.»

اطلاعات

شماره ۶۶

شماره ۶۶

شماره ۶۶

بهناسبت امضای پیمان سعد آباد بین چهار کشور شرق



حضرت کمال اتاترک
رئیس جمهوری ترکی



امیر حسن شاه پهلوی
پادشاه ایران



امیر حسن محمد تاتارلی
رئیس دولت ترکی



امیر حسن محمد تاتارلی
رئیس دولت ترکی

امضای پیمان چهارگانه و صدور ابلاغیه

روز ۱۵ آبان ۱۳۱۶ (۲۵ سپتامبر ۱۹۳۷) در کاخ سعد آباد، تهران، پیمان چهارگانه بین ترکی، ایران، آلمان و ایتالیا امضاء شد.

متن ابلاغیه
وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی عثمانی و دولت پادشاهی عراق و دولت جمهوری ترکی و دولت جمهوری آذربایجان در شهر استانبول (ایران - طهران) پیمان صلح و دوستی را در تاریخ ۹ مهر ماه ۱۳۱۶ (۲۵ اکتبر ۱۹۳۷) بین عراق و ترکی و ترکی و آذربایجان و دولت عثمانی در استانبول امضاء نمودند.

این پیمان که نتیجه مذاکرات و با مشورت و موافقت امین و وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران و امین و وزیر امور خارجه دولت عثمانی و امین و وزیر امور خارجه دولت جمهوری آذربایجان و امین و وزیر امور خارجه دولت عراق و امین و وزیر امور خارجه دولت آذربایجان است.

این پیمان در شهر استانبول در روز ۱۵ آبان ۱۳۱۶ (۲۵ سپتامبر ۱۹۳۷) در کاخ سعد آباد، تهران، امضاء شد.

وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران: امین و وزیر امور خارجه دولت عثمانی: امین و وزیر امور خارجه دولت جمهوری آذربایجان: امین و وزیر امور خارجه دولت عراق: امین و وزیر امور خارجه دولت آذربایجان: امین



چهار آقای کمال اتاترک، رضا شاه پهلوی، امین و امین در کاخ سعد آباد، تهران، در روز ۱۵ آبان ۱۳۱۶ (۲۵ سپتامبر ۱۹۳۷) در کاخ سعد آباد، تهران، امضاء نمودند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۹۷۷>